

KONSULENTENS DAGBOG



Tina Clausen

Konference om klimaneutralt landbrug

Af projektmedarbejder Tina Clausen, Videncentret for Landbrug, Fjerkræ



Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Klimaneutralt landbrug er et nutidigt og relevant emne. Da jeg deltager i et projekt omhandlende ”klimavenlig fjerkræproduktion” hos Videncentret for Landbrug, Fjerkræ, fandt jeg interesse i at deltage i konferencen ”Klimaneutralt landbrug – økologisk bæredygtig, socialt forsvarligt?” på Axelborg arrangeret af Økologisk Landsforening og Økologisk Rådgivning. De omkring 40 deltagende repræsentere en bred vifte af klimainteresserede, hvoraf størstedelen var konsulenter, men også forskere, ledere og landmænd var til stede.

Pernille Plantener (Økologikonsulent og projektleder) bød velkommen og gav praktiske informationer. Efterfølgende tog Paul Holmbeck (direktør i Økologisk Landsforening) ordet og fortalte om Landsforeningens klimastrategi for økologisk jordbrug, der har stor fokus på, hvad landmanden kan gøre for at mindske klimapåvirkningen fra produktionen herunder reduktion af drivhusgasserne metan, lattergas og CO₂.

Udarbejdelsen af klimahandlingsplaner giver de økologiske producenter værktøjer og ikke mindst motivation til at mindske klimapåvirkningen fra deres bedrift.

En klimahandlingsplan er en beregning af bedriftens totale udledning af drivhusgasser, samlede kulstofbinding og energiproduktion. Dette bruges til

at belyse, hvordan klimabelastningen fra den enkelte bedrift ser ud. Ud fra disse informationer laves der en SWOT-analyse for at pege på hvilke klimaforbedrende tiltag, der kan anvendes på bedriften for at reducere udledningen af drivhusgasser. Når disse tiltag er valgt, udregnes en mulig effekt, og der udarbejdes en handlingsplan for, hvordan disse mål opnås. På denne måde får man producenten motivet til selv at finde mulige løsninger, der kan føres med i handlingsplanen.

Efter en lille pause tog Jørgen E. Olesen (forskningsprofessor) over og fortalte om ”Den faktiske klimaudfordring og landbrugets rolle”. Her kom han ind på, hvilke udfordringer landbruget står overfor, og hvilken indvirkning den globale opvarmning har på vores klima i Danmark. Vi kender mange af årsagerne til, hvorfor klimavariationen forekommer, og hvis man kigger på udledningen af CO₂ fra produktionen i forhold til fra forbruget, så ser man på landsplan en reduktion. Det skal dog nævnes, at en del af produktionen er flyttet til udlandet (eksempelvis produktionen af tøj), hvilket giver en national reduktion i udledningen af CO₂, men internationalt kan der i stedet være tale om en stigning i udledningen. På nuværende tidspunkt ser man meget lineært på fødevarekæden, men for at opnå bæredygtighed er vi nødt til at kigge cirkulært på fødevarekæden, så affald fra forskellige led kan genanvendes og dermed ikke går til spilde eller ophobes i naturen.

Thomas Færgeman (direktør i CONCITO) gav et foredrag omkring ”Udfordringer og muligheder i en fossilfri fremtid”, hvor han gennemgik klimamålene, der er sat af EU, og de klimamål vores regering har fastsat. Han gav forslag til, hvordan disse mål kan opnås ved at udføre en række tiltag, der er samfundsøkonomisk ansvarlige at gennemføre og har en minimumseffekt på 0,05 mio. tons CO₂-ækv./år.

Efter disse indlæg blev konceptet ”Open Space” introduceret af Pernille Plantener. Her fik de ca. 40 fremmødte mulighed for at vælge et overordnet emne, som de præsenterede og placerede på en tavle,

der var inddelt i rum og tidspunkter. Da alle rum og tidspunkter var booket, kunne resterende deltagere skrive sig på et emne af interesse og blot møde op i lokalet til rette tidspunkt for diskussionsstarten for det pågældende emne.

Efter en god frokost gik alle deltagere ud til de valgte diskussioner. Der var blandt andet diskussionsemner som økologi og energiteknologi, synergi mellem energi og fødevarer, klimatiltag som del af fremtidig landdistriktsprogram eller klimaneutralt landbrug i Danmark som global forskningsstation for udviklingslande.

Ved hver forsamling blev der udvalgt en debatkoordinator og en referent. Debatten startede ud fra overskriften, og debatkoordinatoren sørgede for, at emnet blev inden for rammerne. Efter en times tid afleveredes referatet, hvorefter deltagerne bevægede sig videre til næste diskussion, der også varede en time. Til sidst blev alle diskussioner kort refereret og kommenteret.

Det samlede referat fra disse diskussioner vil blive samlet i en slutrapport udarbejdet af Økologisk Landsforening, og den vil blive fremsendt til alle deltagere.

Det var en spændende konference med mange input, der især omhandlede økologi og klima, men også havde en masse input omkring klima og landbruget generelt. Klimahandlingsplanerne er et muligt værktøj til at finde individuelle klimaforbedringer hos producenterne og kan være med til at motivere ved at belønne producenter ved hjælp af tilskud (vi har allerede tilskudsordningen til miljøteknologier under grøn vækst), hvis de udfører klimaforbedrende tiltag på bedriften.